

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๑๑๒๕/๒๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส7983

รับที่ : ธ385/56

วันที่ : 09 ม.ค. 56 เวลา : 13:47

สพต.รับที่ 15
วันที่ 9 ม.ค. 2556
เวลา 12.30 น.

สำนักงานอำนวยการร่วม ศพส.

อาคาร ๒ ชั้น ๔ สำนักงาน ป.ป.ส.

ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๙ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๕๖๑)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑
๓. สำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
๔. สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)
๕. สำเนาหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๘๑๓ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔
๖. สรุปผลการดำเนินงานโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๑ ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕
๗. รายงานการประชุมคณะทำงานบริหารและประสานงานดำเนินงานแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕
๘. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕
๙. สรุปสาระสำคัญแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑)
๑๐. แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งโครงการหลวง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรบนพื้นที่สูง ลดการปลูกฝิ่นและฟื้นฟูรักษาป่าต้นน้ำลำธารให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ อันเป็นผลดีแก่ทั้งประชากรบนพื้นที่สูงและประชากรส่วนใหญ่ของประเทศตามเป้าหมายของโครงการหลวงที่ว่า ช่วยชาวเขา ชาวเราและชาวโลก จากการดำเนินงานทั้งการค้นคว้าวิจัยและการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงของโครงการหลวง ซึ่งเป็นที่ยอมรับถึงความสำเร็จทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ โดยโครงการหลวงได้สะสมองค์ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยและบทเรียนจากการทำงานบนพื้นที่สูงของประเทศ/ไทยมาอย่าง...

ไทยมาอย่างยาวนาน จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งขององค์ความรู้ที่สำคัญต่อการพัฒนาบนพื้นที่สูงของประเทศไทยและของโลก ซึ่งจากบทเรียนของโครงการได้ให้ความรู้และประสบการณ์แก่รัฐบาลและส่วนราชการในการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์การทำงานบนที่สูงอย่างยั่งยืนตามแนวทางพระราชดำริ ส่งผลให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ถอนชื่อประเทศไทยออกจากประเทศที่เป็นผู้ผลิต และลำเลียงยาเสพติดในปี พ.ศ. ๒๕๔๗

๑.๒ ในคราวประชุมคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๑ องค์ประธานมูลนิธิโครงการหลวง (หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี) ได้ให้ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับสถานการณ์การปลูกฝิ่นในปัจจุบันที่ลดลงไปจนเกือบหมด แต่ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไปมีผลต่อการกลับไปพึ่งพารายได้จากการปลูกฝิ่นของชาวเขาบางแห่ง และขอให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดนำเสนอสถานการณ์และแนวทางป้องกันแก้ไขให้คณะกรรมการสถาบันพิจารณา

๑.๓ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้นำเสนอสถานการณ์ปลูกฝิ่นต่อที่ประชุมคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ พบว่า พื้นที่ปลูกฝิ่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีก โดยมีการปลูกฝิ่นซ้ำซากในพื้นที่ภาคเหนือ และได้ขอความอนุเคราะห์จากสถาบันสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และมูลนิธิโครงการหลวงเพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินงานในลักษณะการขยายผลโครงการหลวงในพื้นที่ที่มีการปลูกซ้ำซาก ซึ่งจำเป็นต้องมีโครงการพัฒนา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑.๔ ในคราวประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้นำเสนอสถานการณ์การปลูกฝิ่นและแผนแม่บทโครงการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อแก้ปัญหาการปลูกฝิ่น โดยสรุปว่าเนื่องจากตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้นมา พื้นที่ปลูกฝิ่นของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงต้องมุ่งสร้างความยั่งยืน โดยการแก้ไขปัญหาคือสาเหตุพื้นฐานเพื่อลดข้อจำกัดของระบบงานปกติ โดยใช้องค์ความรู้ของโครงการหลวงเข้าดำเนินการ ซึ่งการดำเนินงานในระบบกลไกปกติของหน่วยงานรัฐจะมีการกิจอื่นสำคัญเร่งด่วนกว่า ประกอบกับการเข้าถึงพื้นที่ได้ยาก ทำให้การดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้ปลูกนายทุนได้ยาก จึงทำได้เพียงเป็นการบรรเทา ควบคุมปัญหาได้เพียงเฉพาะหน้าปลายเหตุ นอกจากนี้แล้วยังขาดกลไกที่เข้มแข็งและมีศักยภาพในการระดมสรรพกำลังและความร่วมมือที่มากพอจากทุกภาคส่วนและทุกระดับให้ดำเนินไปโดยพร้อมเพรียงกันอย่างต่อเนื่องระยะยาว ทำให้ไม่สามารถจัดปัญหาได้อย่างยั่งยืน ส่งผลทำให้ยังคงมีพื้นที่ปลูกฝิ่นซ้ำซาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้แนวทางการแก้ไขปัญหการปลูกฝิ่นในแนวทางที่สมดุลระหว่างการสำรวจ การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย และการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการลดการปลูกฝิ่นโดยการวิจัย พัฒนาส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้จากพืชทดแทนฝิ่นและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยเป็นแผนพัฒนาแบบองค์รวมที่มุ่งเชื่อมโยงและบูรณาการกับกิจกรรมปกติของหน่วยงานภาครัฐและศักยภาพความพร้อมของชุมชน

ทั้งนี้โดยแผนแม่บทโครงการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อแก้ปัญหาการปลูกฝิ่น ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและการตลาด ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบงานการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเสพติด ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนแม่บท โดยการขับเคลื่อนแผนแม่บทอยู่ภายใต้การประสานการดำเนินการและกำกับดูแล ติดตามประเมินผลโดยสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานเสนอต่อ

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการระดับต่างๆ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการและให้ศึกษาการถ่ายโอนความรู้จากโครงการหลวง สำหรับการทำงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ควรเริ่มจากประชุมหารือระดมความคิดเห็น แนวทางการทำงานและการถ่ายทอดความรู้เพื่อเตรียมชุมชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๕ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้เสนอแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่น อย่างยั่งยืนต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ในกรอบเงินงบประมาณ ๑,๙๗๕,๓๐๗,๘๐๐ บาท โดยให้ดำเนินการในรูปแบบโครงการพัฒนาแบบบูรณาการ ความร่วมมือ ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ส. มูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระดับส่วนกลาง จังหวัด อำเภอ และท้องถิ่นในพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และ๔

๑.๖ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงฯ จำนวน ๒๐ หน่วยงาน เสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๖ ไว้ในคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของแต่ละหน่วยงาน ภายใต้ชื่อรายการ “โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน” เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็น ภายใต้กรอบงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๒. ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจวบจนกระทั่งถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๕๓ - พ.ศ. ๒๕๕๕) ปรากฏว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนแม่บทดังกล่าว เป็นอย่างดี ถึงแม้ว่าในช่วง ๒ ปีแรกของการดำเนินงานจะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ตาม ทั้งนี้โดยมีผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาอาชีพและการตลาด

- พัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มทักษะแก่เกษตรกรด้านการประกอบอาชีพทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร โดยอาศัยฐานความรู้จากโครงการหลวง และภูมิปัญญาท้องถิ่นรวม ๓๐ หลักสูตร เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๗,๒๙๖ ราย นอกจากนี้เกษตรกรจำนวน ๗,๒๐๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๘ นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ

- ส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรแก่เกษตรกร รวม ๔,๒๖๗ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔ ของครัวเรือนเป้าหมาย

- ส่งเสริมการสร้างอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๑,๑๓๔ ครัวเรือน ซึ่งสามารถสร้างรายได้เพิ่มเติมในครัวเรือน คิดเป็นมูลค่า ๑๑,๕๔๐,๖๓๙ บาท หรือคิดเป็น ๑๐,๑๗๖ บาทต่อครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม

- สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนในการการพึ่งพาตนเองและพัฒนา กลไกการบูรณาการระหว่างชุมชนและหน่วยงานส่วนท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ โดยการพัฒนาความรู้และเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการชุมชนแก่กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน ๓,๘๕๗ ราย และจัดทำแผนชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม จำนวน ๓๕ แผน ซึ่งส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

/- ส่งเสริม...

- ส่งเสริมและพัฒนาความรู้แก่เกษตรกรผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้รู้หนังสือและนำไปพัฒนาทักษะชีวิตใน ๑๐ พื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนากระบวนการชุมชนเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด

- ดำเนินการเข้าสำรวจข้อมูลเชิงลึกด้านยาเสพติด พื้นที่บ้านเป้าหมาย จำนวน ๘๖ บ้าน ใน ๑๐ พื้นที่ โดยได้จัดทำฐานข้อมูลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จำนวน ๑,๐๕๖ ราย

- สนับสนุนและพัฒนาความพร้อมผู้นำชุมชนในการรองรับผู้ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูใน ๑๐ พื้นที่

- สนับสนุนและส่งเสริมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและกระบวนการรวมกลุ่มในชุมชน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการปลูกพืชเสพติดและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน โดยดำเนินการ

- บำบัดผู้เสพยาเสพติดและนำผู้เสพเข้ารับการบำบัดและฟื้นฟู โดยสมัครใจ จำนวน ๔๖๕ ราย (นอกพื้นที่ ๔๕ ราย) จำนวนครัวเรือนของผู้ผ่านการบำบัดรวม ๓๐ ครัวเรือน นอกจากนั้นได้พัฒนากลุ่มผู้นำชุมชนในการสร้างความพร้อมและสามารถดูแลผู้บำบัดได้อย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการรวมกลุ่มในชุมชนเพื่อเฝ้าระวังยาเสพติดใน ๑๐ พื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- สำรวจและออกแบบวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินล่งหน้าใน ๑๐ พื้นที่จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ พร้อมทั้งจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๑,๐๐๐ ไร่ ตลอดจนส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์พื้นที่ลาดชันและป้องกันการพังทลายของดิน จำนวน ๓๓๐,๒๘๐ กล้าและส่งเสริม การจัดทำแปลงขยายพันธุ์หญ้าแฝกใน ๑๐ พื้นที่ จำนวน ๒๐ ไร่ เกษตรกรมีส่วนร่วม ๑,๑๒๖ ราย

- สนับสนุนและส่งเสริมการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยจัดทำแปลงสาธิตการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำนวน ๒๐ ไร่ สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๓๓๐ ไร่ สาธิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ จำนวน ๙๐ ไร่

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนแม่บท

- บูรณาการแผนปฏิบัติการประจำปีของโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕ มีหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติงาน รวม ๒๒ หน่วยงาน

- พัฒนาระบบฐานข้อมูลโครงการฯ รายครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่ ๑๑๕ หย่อมบ้าน เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามการดำเนินงานและประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดจนใช้วิเคราะห์ สรุปปัญหา และวางแผนทางการดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓.๑ เนื่องจากการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ กำลังจะสิ้นสุดลงภายในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กอปรกับเมื่อพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานโครงการฯ ในภาพรวมนั้น ปรากฏว่าการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาความรู้และส่งเสริมอาชีพทางเลือกแก่เกษตรกรในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร และรายได้ที่เพียงพอในครัวเรือนนับว่าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ซึ่งมีการดำเนินงานควบคู่กับกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมด้านการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการปรับปรุงความอุดม

/สมบูรณ์ของดิน...

สมบูรณ์ของดิน สำหรับกิจกรรมด้านการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม รวมทั้งด้านการพัฒนากระบวนการป้องกันยาเสพติดยังถือว่าเป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จน้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นเพื่อให้ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม และการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยสอดคล้อง กับการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๕) พร้อมทั้งก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สำนักงาน ป.ป.ส. จึงได้มีการประชุมร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และที่ประชุมได้ เสนอให้มีการขยายระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการฯ ออกไปอีก ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑) รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๓.๒ ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อ แก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็น ประธานการประชุม (คณะกรรมการดังกล่าวแต่งตั้งโดยคำสั่งคณะกรรมการ บ.ป.ส. ที่ ๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒) ที่ประชุมได้มีมติในระเบียบวาระที่ ๔ เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวง เพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑) และให้มีการเพิ่มพื้นที่พัฒนาในชุมชนที่มีความ เสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติด จำนวน ๑๑ หย่อมบ้าน ใน ๕ ตำบล ๓ อำเภอ ๒ จังหวัด พร้อมทั้งให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๔. สารสำคัญของแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – พ.ศ. ๒๕๖๑)

แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗ – พ.ศ. ๒๕๖๑) อาศัยหลักการของการนำกรอบแนวคิดการดำเนินงานตามแนวทางของโครงการ หลวงและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การพัฒนาอาชีพและรายได้บน พื้นฐานความรู้ การ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการสนับสนุนการเรียนรู้จากโครงการหลวง การจัดการเชิงพื้นที่ในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และยึดถือกรอบนโยบายรัฐบาลด้านการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อขยายผลความสำเร็จของโครงการหลวง โดยใช้แนวทางของโครงการหลวงและหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการมุ่งเสริมสร้างอาชีพและรายได้บนฐานความรู้ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม และ การลดปัญหาการปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ไปยังพื้นที่ที่มีปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซากในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และ ตาก รวมทั้งพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติดในอนาคต

๒) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ในการพัฒนาที่นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนเป็นรากฐาน ที่มั่นคงของประเทศ ในด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติดในพื้นที่สูง

๓) เพื่อสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

๔) เพื่อเสริมสร้างกลไกการพัฒนาในพื้นที่ โดยให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาที่ ก่อให้เกิดความยั่งยืนแม้สิ้นสุดระยะเวลาของแผนแม่บท

ระยะเวลา

แผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ รวม ๕ ปี คือตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑

เป้าหมายการพัฒนา

- เป้าหมายรวม

ชุมชนเป้าหมายและชุมชนข้างเคียงที่ได้รับผลกระทบหรือสัมผัสเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติดชนิดต่างๆ ครอบคลุม ๑๒๖ กลุ่มบ้าน ใน ๑๘ ตำบล ๗ อำเภอ ของ ๓ จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และตาก ประชากรที่จะได้รับประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการพัฒนา จำนวน ๒๖,๗๐๗ คน ๕,๔๙๓ ครัวเรือน ๕ ชนเผ่า คือ กะเหรี่ยง ลีซอ มูเซอ ม้ง และจีนฮ่อ ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้และส่งเสริมการประกอบอาชีพภายใต้ฐานทรัพยากรในท้องถิ่น และศักยภาพของชุมชนที่นำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้แก่ครัวเรือน โดยไม่พึ่งพาการปลูกฝิ่นหรือการค้ายาเสพติด รวมทั้งชุมชนเกิดกระบวนการพัฒนาที่เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเกิดกลไกภายในชุมชนในการเฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ตลอดจนเกิดกระบวนการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการฟื้นฟูและเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากชุมชนและหน่วยงานทั้งในระดับส่วนกลางและท้องถิ่น

- เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

(๑) ประชาชนในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนมีการประกอบอาชีพโดยอาศัยฐานความรู้จากโครงการหลวงที่มีการปรับใช้อย่างเหมาะสมกับภูมิปัญญาเดิมของท้องถิ่นและสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร และรายได้แก่ครัวเรือนอย่างเพียงพอ

(๒) ชุมชนในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนมีความเข้มแข็งโดยกระบวนการกลุ่มเพื่อการพึ่งพาตนเอง มีการจัดตั้งกลุ่มต้นแบบในทุกพื้นที่โครงการ รวมทั้งชุมชนเลิกการปลูกฝิ่น และมีกลไกการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติดโดยผู้เสพได้เข้าสู่กระบวนการบำบัดและฟื้นฟูแบบสมัครใจ ตลอดจนชุมชนเกิดกระบวนการติดตาม การสร้างขวัญกำลังใจ และการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้โดยไม่กลับไปเสพยา

(๓) การอนุรักษ์พื้นที่ป่าในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนลดลงอย่างเป็นรูปธรรม โดยการกำหนดเขตป่าไม้และพื้นที่ทำกิน และการจัดการเชิงพื้นที่ที่อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำรงชีพอยู่กับป่าได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

(๔) เกิดกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาโดยหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญ ในการสอดรับการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน

ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

(๑) ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติด

ชุมชนเป้าหมายเลิกการปลูกฝิ่นและได้รับการพัฒนา ตามนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ร้อยละ ๘๐ ของหมู่บ้านเป้าหมาย

/(๒) ด้านเศรษฐกิจ...

(๒) ด้านเศรษฐกิจชุมชน

ประชากรเป้าหมายได้รับการพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้และทรัพยากรในท้องถิ่น และสามารถประกอบอาชีพที่ก่อให้เกิดแหล่งอาหารที่มั่นคง และรายได้ที่พอเพียงต่อครัวเรือน ร้อยละ ๖๐ ของจำนวนประชากร

(๓) ด้านรากฐานสังคมที่มั่นคง

ชุมชนเป้าหมายเกิดความเข้มแข็งจากการรวมกลุ่มที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีศักยภาพในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ของหมู่บ้านเป้าหมาย

(๔) ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชุมชนเป้าหมายมีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าและพื้นที่ทำกิน รวมทั้งมีกระบวนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานอย่างเข้มแข็ง ร้อยละ ๕๐ ของหมู่บ้านเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์โครงการฯ แบ่งเป็น ๕ ด้าน

๑) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอาชีพและการตลาด

๑.๑) การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าจากฐานความรู้โครงการหลวงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ให้แก่ครัวเรือน

๑.๒) การส่งเสริมการจัดการเกษตรก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว ร่วมกับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยผลผลิตทางการเกษตรและอาหาร รวมทั้งระบบการเพาะปลูกที่ดีและอินทรีย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๑.๓) การพัฒนาระบบกลไกการตลาดชุมชน และส่งเสริมองค์กรชุมชนในการวางแผนการผลิตและการจำหน่ายสินค้าเกษตร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาชีพให้แก่เกษตรกร

๑.๔) การส่งเสริมการฟื้นฟูหัตถกรรมชนเผ่าและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อสร้างมูลค่าสินค้าและบริการ

๑.๕) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบน้ำบาดาลให้สามารถเก็บกักและกระจายน้ำสำหรับกิจกรรมการเกษตรและใช้ในการอุปโภคบริโภคอย่างพอเพียง

๑.๖) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะการปรับปรุงถนนระบบไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน

๑.๗) การปรับระดับโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนในชุมชนที่มีอยู่เดิมให้เป็นกลไกขยายการเรียนรู้ของชุมชน และการพัฒนาในระดับลุ่มน้ำ

๒) ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม

๒.๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนชุมชนให้เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ

๒.๒) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเพื่อเป้าหมายของการเป็นสถาบันเกษตรกรและการเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน สหกรณ์การเกษตร และวิสาหกิจชุมชน

/๒.๓) การส่งเสริม...

- ๒.๓) การส่งเสริมการดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๔) การส่งเสริมการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- ๒.๕) การส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและความมั่นคงของชาติ
- ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากระบวนการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาياهเสพติด
 - ๓.๑) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเสริมสร้างกระบวนการค้นหาและคัดกรองผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาياهเสพติดในทุกมิติโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - ๓.๒) การพัฒนาระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดเสพติดในชุมชนพื้นที่เป้าหมาย พร้อมติดตามช่วยเหลือประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีอย่างบูรณาการ
 - ๓.๓) การเสริมสร้างและพัฒนาแกนนำชุมชน อาสาสมัคร เครือข่ายชุมชนและสร้างกระบวนการรณรงค์เพื่อนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาياهเสพติดในพื้นที่
 - ๓.๔) การพัฒนาองค์ความรู้และสรุปสังเคราะห์บทเรียนจากการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นรูปธรรม
 - ๓.๕) การประสานงานและบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการชุมชนเพื่อแก้ปัญหาياهเสพติด พร้อมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
- ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๔.๑) การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริหารจัดการ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - ๔.๒) การเร่งรัดการพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกหญ้าแฝก เพื่อลดการเสื่อมโทรมและการพังทลายของดิน
 - ๔.๓) การส่งเสริมการปลูกข้าวบ้านตามแนวทางพระราชดำริหรือป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง เพื่อให้ชุมชนมีไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน
 - ๔.๔) การส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร
- ๕) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนแม่บท
 - ๕.๑) การเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ตรงเป้าหมายและเกิดผลกระทบในเชิงบวกแก่ชุมชนและองค์กร รวมทั้งการเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านสวัสดิการ
 - ๕.๒) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบฐานข้อมูลของโครงการที่ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบของโครงการอย่างทั่วถึง และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - ๕.๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการความร่วมมือของชุมชน หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน ตลอดจนเน้นให้ภาคท้องถิ่นมีบทบาทมากขึ้น
 - ๕.๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการที่บูรณาการแผนแม่บทกับแผนชุมชน และสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและความต้องการของชุมชน โดยเน้นการบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากทั้งในและนอกพื้นที่
 - ๕.๕) การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระยะครึ่งแผนและระยะสิ้นสุดแผน โดยให้มีการประชุมติดตามงานและรายงานผลตามลำดับชั้น จากระดับพื้นที่สู่ระดับจังหวัด ระดับคณะกรรมการ และระดับชาติ

/๕.๖) การประสาน...

๕.๖) การประสานงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เผยแพร่ผลงานการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและสร้างผลงานให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๘ หน่วยงาน คือ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง(องค์การมหาชน) และกรมวิชาการเกษตร

๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ หน่วยงาน คือ กรมป่าไม้ กรมอุทยาน สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๓) กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑ หน่วยงาน คือ สำนักงานบริหารงานการศึกษา นอกโรงเรียน

๔) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จำนวน ๑ หน่วยงาน คือ กรมพัฒนาสังคม และสวัสดิการ

๕) กระทรวงมหาดไทยจำนวน ๔ หน่วยงาน คือ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะพื้นที่ (อบจ. อบต. และเทศบาลตำบล)

๖) กระทรวงยุติธรรม คือ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ผลที่คาดว่าจะได้รับในภาพรวมของการพัฒนา

๑.๑) ด้านเศรษฐกิจ : พื้นที่ปลูกฝิ่นซ้ำซากและพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่กระจายของฝิ่นได้รับการควบคุมและดูแล หยุดยั้งการขยายตัวการปลูกฝิ่น ส่งผลต่อความมั่นคง ตลอดจนเกษตรกรมีความมั่นคงทางอาหาร รายได้เพิ่มขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

๑.๒) ด้านสังคม : ชุมชนสามารถบริหารจัดการและพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนเกิดกระบวนการป้องกันปัญหาเสพติด การบำบัดฟื้นฟูอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้ผ่านการบำบัดให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ ที่ส่งผลให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นและไม่กลับไปเสพยาเสพติด

๑.๓) ด้านสิ่งแวดล้อม : ชุมชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๑.๔) ด้านการบริหารจัดการ : เกิดกลไกการประสานงาน การบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนมากขึ้น

๒) ผลที่คาดว่าจะได้รับแยกรายยุทธศาสตร์ มีดังนี้

๒.๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและการตลาด

เกษตรกรนำองค์ความรู้จากโครงการหลวงและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับไปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและเกิดความปลอดภัยในผลผลิต สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ในมูลค่าที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีตลาดรองรับผลผลิตทั้งในระดับชุมชนและตลาดภายนอกและเกษตรกรมีรายได้จากการประกอบอาชีพที่เพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอ หดแทนรายได้จากการปลูกฝิ่นและเลิกการปลูกฝิ่นได้อย่างยั่งยืน โดยมีศูนย์ปฏิบัติการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืนเป็น

/กลไกในการ...

กลไกในการขยายการเรียนรู้แก่ชุมชนเป้าหมายและชุมชนข้างเคียงที่ได้รับผลกระทบหรือเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา การแพร่ระบาดของฝุ่นและยาเสพติดชนิดต่างๆตลอดจนเกิดการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบน้ำบาดาล สำหรับเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภคอย่างพอเพียง และมีความมั่นคงทางด้านปัจจัยพื้นฐานการผลิต ในชุมชน

๒.๒) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาสังคม

ชุมชนได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ตามแผนชุมชนที่เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งชุมชนมีการฟื้นฟูภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น และชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถรวมตัวเป็นสถาบันเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และวิสาหกิจชุมชนโดยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนภายนอกได้ ตลอดจนชุมชนมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนเองโดยกระบวนการมีส่วนร่วม นำไปสู่การเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

๒.๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการชุมชนเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด

ชุมชนมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวังและการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีการค้นหาผู้เสพและนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพและได้รับความช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพโดยผู้เสพไม่กลับไปเสพยาเสพติดซ้ำ รวมทั้งมีการลงโทษผู้ผลิตและผู้ค้าด้วยมาตรการทางกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่มีขวัญกำลังใจและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ

๒.๔) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชุมชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินชุมชน มีการลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อลดการเสื่อมโทรมและการพังทลายของดิน ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกหญ้าแฝก รวมถึงการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อเป็นแหล่งอาหารให้แก่ชุมชน (Food bank) ตลอดจนการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินการด้วยระบบการจ่ายค่าตอบแทนชุมชนในการรักษาระบบนิเวศ

๒.๕) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและกำกับดูแลแผนแม่บท

มีการนำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน โดยสามารถนำมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานได้ รวมทั้งเกิดการพัฒนากลไกการประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับส่วนกลางและท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระยะครึ่งแผนและระยะสิ้นสุดแผน และผลการดำเนินงานของโครงการเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๕. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวมีความต่อเนื่อง และบรรลุวัตถุประสงค์ในการขยายผลความสำเร็จของโครงการหลวง โดยใช้แนวทางของโครงการหลวงและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการมุ่งเสริมสร้างอาชีพและรายได้บนฐานความรู้ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม และการลดปัญหาการปลูกฝิ่น

/อย่างยั่งยืน...

อย่างยั่งยืนไปยังพื้นที่ที่มีปัญหาการปลูกฝิ่นซ้ำซากและการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติดชนิดต่างๆ ตลอดจนพื้นที่ข้างเคียงที่ได้รับผลกระทบหรือเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาการแพร่ระบาดของฝิ่นและยาเสพติด รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ สำนักงาน ป.ป.ส. พิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. เพื่อทราบผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓-๒๕๕๕)

๒. ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑) เพื่อให้เป็นกรอบปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. ให้ความเห็นชอบกรอบงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามแผนแม่บทดังกล่าว ในวงเงิน ๑,๘๗๕,๐๕๖,๒๖๐ บาท (หนึ่งพันแปดร้อยเจ็ดสิบล้านห้าหมื่นหกพันสองร้อยหกสิบบาทถ้วน) ดังนี้

๓.๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๓๔๗,๐๔๖,๕๗๐ บาท

๓.๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓๘๘,๖๖๒,๕๖๐ บาท

๓.๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓๗๐,๔๘๘,๘๒๐ บาท

๓.๔ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓๗๒,๒๖๒,๘๒๐ บาท

๓.๕ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๓๙๖,๕๙๕,๔๙๐ บาท

๔. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเสนอตั้งคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีภายใต้ชื่อ รายการ “โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน” ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

๕. ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑) ให้คณะรัฐมนตรีทราบ ทุกกรอบ ๖ เดือน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอก

(เฉลิม อยู่บำรุง)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด/

ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ

สำนักงาน ป.ป.ส.

โทร. ๐-๒๒๔๕-๙๓๕๓

โทรสาร ๐-๒๒๔๕-๙๓๕๓

<http://www.oncb.go.th> /E-mail: oncb@oncb.go.th